

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTEKU NIEMUCHOMEGO NIEWPISANEGO DO REJESTRU ZABYTEKÓW

1. Nazwa

HISTORYCZNY UKŁAD RURALISTYCZNY

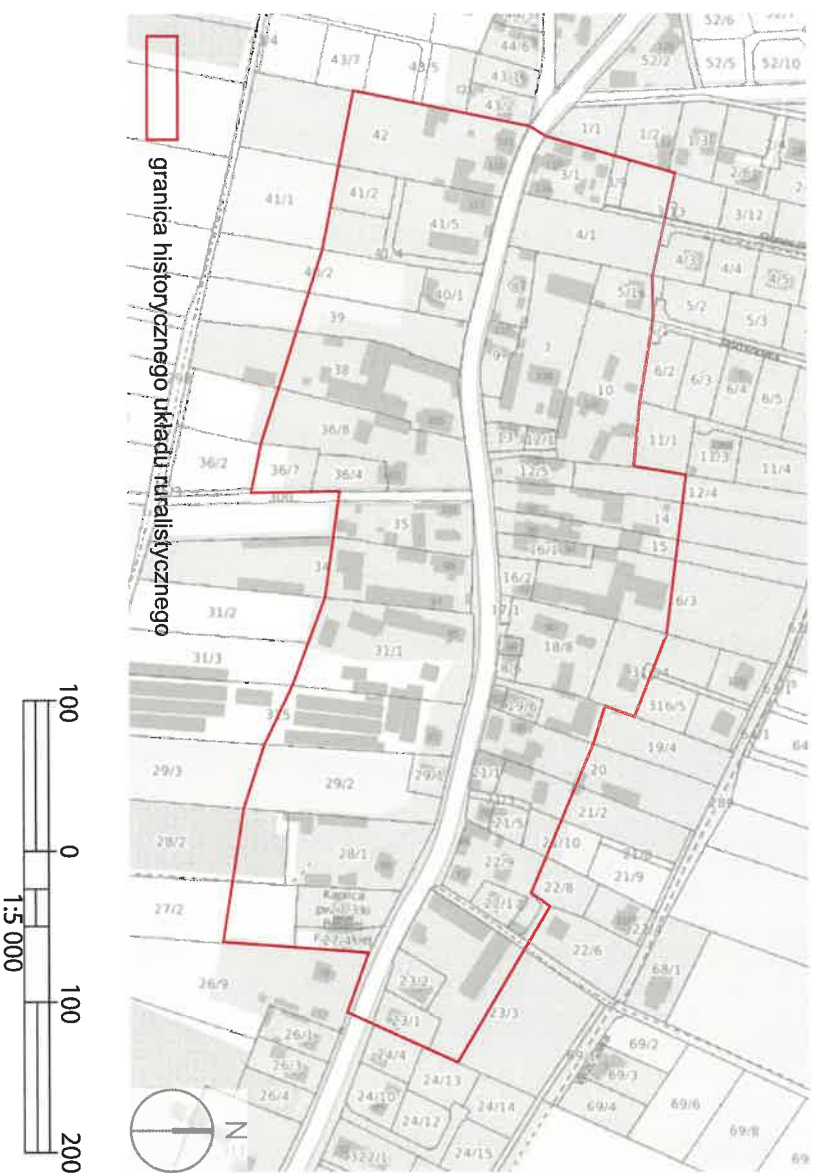
2. Czas powstania

1203 r./XIX w.

3. Miejscowość

SZCZYTKOWICE

9. Materiały graficzne

4. Adres (ulica, nr posesji)

OBSZAR WSI

5. Przynależność administracyjna

Województwo dolnośląskie

Powiat trzebnicki

Gmina Trzebnica

6. Współrzędne geograficzne

51°21'15"N 17°04'41"E

7. Użytkowanie obecne

MIESZKALNE, ROLNICZE

8. Stan zachowania

3

10. Istniejące zagrożenia, najpilniejsze postulaty konserwatorskie

Nazwa wsi:

1203 r. Stotkovich lub Stitkovich, 1204 r. Stitkovich, 1208 r. Stitkovi, 1236 r. Schitkowicze, 1266 r. Zitovici, 1355 r. Czitkowicz, Schitkowitz, 1410 r. Schitkowitz, 1465 r. Szcetkowitz, 1482 r. Schithowitz, 1765-1945 r. Schickwitz

Nazwa wsi pochodzi od „Dorf der Schildermacher” co oznacza wieś służebną, której mieszkańcy wyrabiali tarcze

Historia wsi:

W dokumentach zapisy o miejscowości pojawiają się w średniowieczu. W roku 1266 jej tereny należały do klasztoru. Szczytkowice nie były założone na prawie niemieckim. W kolejnym stuleciu we wsi płacone były czynsze, które częściowo otrzymywali: w 1355 r. Stephan, w 1465 r. książę, który następnie odsprzedał część czynszów ze wsi swemu słudze Hansowi Kaweltze z Remmersdorf. Później zostały one odziedziczone przez Annę, żonę Christofa von Dony z Robe i jego siostrę Barbarę. Ta ostatnia w roku 1462 przekazała je przytułkowi w Żmigrodzie. W rękach klasztoru tereny wsi znajdowały się do sekularyzacji, jeszcze w 1785 r. należały do Trzebnicy. We wsi, oprócz własności klasztornej, znajdowało się również wolne sołectwo. W XIX w. rozwinęła się również duża własność gminna. W roku 1830 na terenie Szczytkowic przemysł wiejski zasilał wiatrak, a 15 lat później kolejny wiatrak oraz olejarnia. Pod koniec wieku, w 1895 r. ludność wsi osiągnęła swoje maksimum i wynosiła 293 osoby. We wsi nie istniały żadne dobra szlacheckie. Układ Szczytkowic był typowym układem ulicówki. Wieś jest niedużą, a zabudowa rozmieszczona jest dość swobodnie względem głównej drogi. Północną część miejscowości charakteryzują zagrody zabudowane w czworobok.

Stanowiska AZP:

Brak zlokalizowanych stanowisk AZP w obrębie wsi.

Postulaty:

zachowanie i rewaloryzacja historycznego układu przestrzennego wsi, wprowadzenie nowej zabudowy w nawiązaniu do lokalnej tradycji, obiekty usytuowane szczytowo lub kalenicowo względem drogi, pozostawienie stref zatylnych wolnych od zabudowy, stosowanie tradycyjnych form, materiałów, dyspozycji elementów zewnętrznych na elewacjach itp.

Istniejące zagrożenia:

degradacja układu poprzez wprowadzenie nieprzystającej, współczesnej zabudowy, rozbiórka i przekształcanie obiektów historycznych, wykorzystywanie niezgodnych z tradycją form i materiałów przy remontach i przebudowach obiektów, lokalizacja zabudowy w drugiej linii względem drogi

Źródła:

Regionalny Ośrodek Studiów i Ochrony Środowiska Kulturowego we Wrocławiu, Wytyczne konserwatorskie do planu zagospodarowania przestrzennego gminy Trzebnica, Wrocław 1992 r.

11. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

12. Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data i podpis)

Październik 2022 r.

Marta Koralewska